

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1729. usque ad annum 1731

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1785

VD18 13322648

§. 9. Ludovicus Cardinalis de Noailles Archiepiscopus Parisiensis moritur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67677)

Sæc XVIII, dorum *Jesus & Maria* ingemiscentium
 A.C. 1729. &c. obiit die 25. Aprilis.

§. IX.

*Ludovicus Cardinalis de Noailles Ar-
 chiepiscopus Parisiensis moritur.*

Postquam Benedictus XIII. summus Pontifex Sacro Purpuratorum Collegio non sine maximo cordis sui júbilo denuntiaverat, quod Cardinalis Noaillius tandem Constitutionem *Unigenitus* sincero animo acceptaverit, suosque fideles encyclicis literis ad parem obedientiam hortatus fuerit, Cardinales totius S. Collegii nomine ad eundem gratulatorias dederunt literas, ad quas vicissim Noaillius epistolam scripsit tanto Præsule dignissimam; nec his contentus, insuper ad omnes Franciæ Episcopos, quos paulo ante suæ pervicaciæ socios habuit, encyclicas transmisit literas, in quibus eos faterna charitate rogabat, ut pariter suæ subjectionis exemplum imitarentur. Priusquam vero speratos suæ admonitionis fructus gustare posset, sinistris, quibus jactabatur, fatis, tædiis & vitæ miseriis subitanea mors finem imposuit; die enim secunda Maij tam vehementi opprimebatur apoplexia, ut linguæ usu destitutus, omnique animi sensu captus jam
 vita

Sæc. XVIII.
A. C. 179.

vita discessisse videretur; Non nihil quidem postea respirare cæperat, hora tamen sequentis noctis secunda ad morbi vehementiam tam ingens facta est accessio, ut die quarta Maij noctu animam exhalaret, postquam ætatis annum septuagesimum octavum, Archiepiscopatus trigessimum quartum & Cardinalatus vigesimum nonum expleverat.

Erat Princeps a teneris ad senium usque æqualis, idemque semper, prudens & mitis, in oratione assiduus, in labore indefessus, in cultu modestus, in victu frugalis, sibi parcus, in omnes laute prodigus. Tot tamen virtutum, quibus naturæ & gratiæ beneficio largiter exornatus erat, splendorem haud parum obfuscabat pervicacia, qua per plures annos in schismate non tam voluntatis perversitate, quam iudicii errore, vano respectu, humanisque rationibus fascinatus vixerat; non sine pungentibus exprobrantis conscientiæ aculeis; cum enim pacis amantissimus esset, & tanquam obsequiosus Ecclesiæ Catholicæ filius vivere & mori perceret, per Constitutionem autem *Unigenitus* libertatem Scholarum fuisse læsam, & Ecclesiæ disciplinam haud parum labefactatam male persuasus crederet, nocturnis curis, & diuturnis divitiam egit angore plenissimam, donec

C 3

tan-

Sæc. XVIII. tandem prævalente pacis desiderio, at-
 A. C. 1729, que obsequio Ecclesiæ debito decerne-
 ret, tutius longe fore, proprii iudicii
 duritiem frangere, quam toti Christiana-
 næ Reipublicæ offensionem dare, hæ-
 resisque suspicionem incurrere. Hoc
 ipsum tamen generosum prudensque
 Noaillii consilium Quesnelistæ in animi
 levitatem, indignamque ignaviam
 vertebant, adeo, ut Morelierus Sor-
 bonæ Doctor Noaillii indolem propu-
 diose hoc carmine describere haud ve-
 reretur :

Vir simplex, fortasse pius, sed
 Præsul ineptus,

Vult, tentat, peragit, plurima,
 multa, nihil.

Quam tamen calami temeritatem hic
 Doctor exilii pœna eluere coactus est,
 atque inter ipsa hæc refractariorum con-
 vitia Noaillii fama post cineres magis ad-
 huc inclaruit.

§. X.

*Novi Archiepiscopi conatus pro reci-
 pienda Constitutione.*

Post Noaillii obitum Ludovicus XV.
 Galliarum Rex cum Fleurio Cardi-
 nale, aliisque Franciæ Præsulibus de
 nomi-